

Sesiune de informare

Date deschise

Larisa Barac, consilier,
Secretariatul General al Guvernului
14.04.2022

Agendă:

- Legea privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public;
- Publicare seturi;
- Resurse disponibile;
- Noutăți.

DIRECTIVA (UE) 2019/1024 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public (reformare)

Noutăți:

- de la **Public Sector Information** Directive la **Open Data** Directive;
- **extinderea domeniului de aplicare**, pe lângă instituțiile din sectorul public, include acum și:
 - întreprinderile publice;
 - datele din cercetare finanțate din fonduri publice;
- norme privind **taxarea**;
- recomandarea utilizării **licențelor standard**;
- **date dinamice și API-uri**;
- modalități practice de **facilitare a reutilizării**;
- **lista seturilor de date cu valoare ridicată** (gratuite, publicate în formate care pot fi citite automat prin intermediul API) care urmează să fie stabilite printr-un act de punere în aplicare (implementing act), pe domenii tematice.

Proiect de **Lege privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public**

- transpune Directiva 2019/1024/UE privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public;
- termen de transpunere: 17 iulie 2021;
- va abroga Legea nr. 109/ 2007 privind reutilizarea informațiilor din instituțiile publice cu toate completările și modificările ulterioare;
- stadiu la **14 aprilie 2022**:
 - adoptată de Camera Deputaților (29 martie 2022);
 - În Senat (cameră decizională), în procedură de urgență (termen mai 2022).

Domeniu de aplicare:

- reglementează cadrul juridic al reutilizării:
 - documentelor existente deținute de autoritățile și instituțiile din sectorul public, pe care acestea le-au creat în cadrul activității publice proprii;
 - documentelor existente deținute de întreprinderile publice;
 - datelor provenite din cercetare.

- nu se aplică:

- documentelor a căror punere la dispoziție constituie o activitate care nu se încadrează în domeniul de aplicare al atribuțiilor publice a autorităților și instituțiilor din sectorul public;
- documentelor deținute de întreprinderi publice:
 - produse în afara domeniului de aplicare al furnizării serviciilor de interes general, definit în condițiile legii;
 - legate de activități expuse direct concurenței;
- documentelor asupra cărora terții dețin drepturi de proprietate intelectuală;
- date sensibile, reglementate în acest sens;
- date cu caracter personal;
- documentelor deținute de instituții de cultură, altele decât muzeele, arhivele și bibliotecile, inclusiv cele universitare.

Cererile de reutilizare

- Documentele reglementate de prezenta lege sunt reutilizabile în scopuri comerciale sau necomerciale;
- Orice persoană fizică, persoană juridică, întreprindere economică fără personalitate juridică sau altă entitate fără personalitate juridică pot adresa oricărei entități publice o solicitare de reutilizare;
- Comunicarea documentelor solicitate se face gratuit sau, în cazuri justificate, contra unei taxe;
- În cazul în care organismul de drept public solicită o taxă pentru comunicarea documentelor solicitate, aceasta **are obligația de a posta pe site-ul propriu valoarea taxei și modul de calculație** al acesteia.

- termen de 15 de zile lucrătoare de la primirea cererii;
- În cazul unui refuz, autoritățile și instituțiile din sectorul public comunică solicitantului motivele refuzului;
- Următoarele entități **nu sunt obligate** să respecte prezentul articol: întreprinderile publice; instituțiile de învățământ, autoritățile și instituțiile care desfășoară activități de cercetare și autoritățile și instituțiile care finanțează activități de cercetare.

- Înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, persoana care se consideră vătămată într-un drept recunoscut de lege sau într-un interes legitim, sau care nu a primit răspuns la cererea de reutilizare, sau care consideră că taxa stabilită pentru comunicarea documentelor solicitate nu respectă principiile de taxare stabilite la art. 9, trebuie să solicite Autorității pentru Digitalizarea României să se pronunțe cu privire la nerespectarea termenului de răspuns prevăzut de prezenta lege, sau, după caz, cu privire la temeinicia răspunsului entității publice sau întreprinderii publice responsabile de furnizarea datelor solicitate, prin formularea unei plângeri prealabile.

Sanctiuni privind nerespectarea prevederilor prezentei legi de către entitățile publice

- Încălcarea oricărei dispoziții din prezenta lege de către entitățile publice care intră sub incidența prevederilor prezentei legi atrage răspunderea administrativă, definită conform Părții a VII-a din Codul administrativ. .
- Avertismentul este prima sancțiune principală aplicată de către persoanele împuternicite în acest sens. În cazul în care entitățile publice întreprinderile publice nu se conformează măsurilor indicate în avertisment, se aplică sancțiunea amenzii contravenționale
- Constatarea contravențiilor prevăzute de prezenta lege și aplicarea sancțiunilor contravenționale se face de către agenți constatatori, numiți prin decizie a președintelui ADR.

- În termen de **6 luni** de la data publicării legii, entitățile publice care administrează categoriile de date cu valoare ridicată menționate în lege **întocmesc și publică pe portalul național de date deschise planurile de publicare pentru seturile de date vizate, incluzând intervalele de actualizare, formatul tehnic, precum și un set minimal de standarde și metadate utilizate;**
- În baza acestor planuri de publicare, Secretariatul General al Guvernului monitorizează respectarea prevederilor prezentei legi și sesizează ADR în consecință.

Condițiile de reutilizare

Formate

- entitățile publice își pun la dispoziție documentele, dacă este posibil și adecvat, prin mijloace electronice, **în formate care sunt deschise, prelucrabile automat, accesibile, ușor de găsit și reutilizabile, împreună cu metadatele lor, prezentate la nivelul optim de precizie și granularitate, într-un format care să asigure interoperabilitatea;**
- Atât formatele, cât și metadatele, trebuie să respecte, dacă este posibil, standardele formale deschise;

- Open by design and by default - principiul „deschiderii începând cu momentul conceperii și în mod implicit”
- Autoritățile și instituțiile din sectorul public trebuie să pună **datele dinamice** pe care le dețin la dispoziția potențialilor utilizatori pentru a fi reutilizate, **imediat după colectare, prin intermediul unor API adecvate** și, dacă este cazul, **prin descărcare în masă**;

Taxare

- Reutilizarea documentelor este gratuită.
- Este permisă recuperarea **costurilor marginale** suportate în legătură cu reproducerea, punerea la dispoziție, difuzarea documentelor, anonimizarea datelor cu caracter personal, precum și cu măsurile luate pentru protecția informațiilor comerciale confidențiale.

Nu se aplică:

- **autorităților și instituțiilor din sectorul public obligate să genereze venituri pentru a acoperi o parte semnificativă a costurilor lor legate de îndeplinirea atribuțiilor lor publice;**
- bibliotecilor, inclusiv bibliotecilor universitare, muzeelor și arhivelor;
- întreprinderilor publice.

Licențele standard

- licența pentru date deschise și reutilizabile recomandată este Creative Commons.

Măsuri practice

- Entitățile publice trebuie să asigure condițiile pentru facilitarea accesului la documentele disponibile pentru reutilizare, cum ar fi prin publicarea de liste de inventar ale datelor, împreună cu metadatele relevante, accesibile, în cazurile în care acest lucru este posibil și oportun, online și în formate prelucrabile automat;
- Portalul guvernamental de date deschise, **punct unic de acces la nivel național** - data.gov.ro.

Seturile de date cu valoare ridicată

A.

Anexă – seturile identificate la nivelul național:

- **Detaliere în normele metodologice;**
- **Includ domeniile:** economic și social, sănătate, educație, administrație publică, mobilitate, societăți și structura de proprietate a acestora, agricultură, statistică, meteorologie, geospațial, observarea Pământului și mediu, localități, apărare și securitate națională, criminalitate și justiție, cercetare, comunicații și tehnologia informației, sport și registre și nomenclatoare.

B.

Implementing Act

- va fi publicat și va stabili seturi de date cu valoare ridicată în 6 domenii:

- Geospațial
 - Observarea Pământului și mediu
 - Meteorologic
 - Statistic
 - Societăți și structura de proprietate a societăților
 - Mobilitate
-
- CE a început deja demersurile pentru adăugarea de noi domenii.

Normele metodologice:

- În termen de 60 zile de la data intrării în vigoare a legii, Secretariatul General al Guvernului împreună cu Autoritatea pentru Digitalizarea României elaborează normele metodologice de aplicare.
- Propunere: Grup de lucru interinstituțional, transmitere propuneri la online@gov.ro

Publicare seturi:

- Caracteristici minime: precizie, consistență, actualitate, disponibilitate, completitudine, procesabilitatea;
- Caracteristici importante:
 - Granularitatea datelor să păstreze relevanța setului;
 - Metadate cât mai complete – mai ușor de găsit;
 - Procesabilitate ridicată – machine 2 machine;
 - Publicarea în mai multe formate, unde este posibil;
 - Georeferențiere – crește interoperabilitatea;
- Răspuns la solicitările primite de la public privind deschiderea datelor;
- Ex. Date relevante, în timp util – date referitoare la impactul crizei din Ucraina.

DATA.GOV.RO

Resurse:

Nivel național

[Data.gov.ro](http://data.gov.ro) - Metodologie publicare date deschise; suport de curs;

Nivel european

[Data.europa Academy](http://data.europa.academy) - cursuri gratuite pentru comunitatea de date deschise (furnizori de date, factori de decizie politică sau pasionați de date);

- Exemple de cursuri recente: date dinamice (real-time data), date geospațiale și utilizarea API (geospatial data and API delivery), calitatea datelor și metadatelor (data and metadata quality).

Noutăți – Oportunități de finanțare

- Digital Europe Programme - call for proposals pentru finanțare pe tema [Public Sector Open Data for AI and Open Data Platform](#)
- Data limită de depunere a aplicațiilor - 17 mai 2022.
- Oportunitatea de finanțare urmărește creșterea disponibilității, a calității și a ușurinței de utilizare a informațiilor din sectorul public, în conformitate cu cerințele Directivei privind datele deschise, pentru a stimula reutilizarea și agregarea datelor publice deschise de la nivelul UE pentru dezvoltarea de produse și servicii informaționale, inclusiv de aplicații IA.
- Programul are ca scop sprijinirea administrațiilor publice de la nivel local, regional și național în ceea ce privește creșterea interoperabilității semantice, tehnice și juridice și a portabilității datelor pentru seturile de date cu valoare ridicată (HVD) din domeniile prevăzute în Directivă: Geospațial, Observarea Pământului și mediul înconjurător, Meteorologie, Statistică, Registrul Companiilor, Mobilitate.

Noutăți – OECD Digital Government Review

- Proiectul *Dezvoltarea capacității în domeniul guvernării publice* – o abordare coordonată la centrul Guvernului, demarat în octombrie 2021, finanțat prin Granturi SEE și Norvegiene;
- Componenta Digital Government Review, realizat de OECD – cuprinde o secțiune dedicată Open Government Data;
- Activități: workshop lansare, un chestionar (survey) pentru instituții, fact-finding mission;

Noutăți – OECD Digital Government Review

Rezultate:

- Analiza politicilor și recomandări care trebuie luate în considerare în elaborarea viitoarei Strategii de transformare digitală a României
- Ghid pentru managementul investițiilor guvernamentale digitale (elaborarea și implementarea proiectelor de transformare digitală) în administrația publică din România.
- Propuneri de îmbunătățire a măsurilor de sprijin public pentru digitalizarea sectoarelor economice (IMM-uri).
- Propuneri pentru dezvoltarea și conținutul unui cadru/strategie privind guvernarea digitală.
- Propuneri pentru un set de indicatori de impact privind reutilizarea datelor deschise.

Noutăți – Planul Național de Acțiune OGP 2022-2024

- Perioada de consultare pentru noi angajamente: 14 feb-25martie;
- SGG nu a propus un angajament pe date deschise;
- Propuneri pe temă:
 - INA: Competențe dezvoltate în domeniul datelor deschise
Abordarea tematicii privind managementul datelor deschise în cadrul programelor de perfecționare profesională și modulelor de formare;
 - MAI, INS, MMSS: publicare date

Noutăți – Demersuri UE

- European Data Strategy;
- Data Act;
- Data Governance Act – în curs de adoptare.

DATA.GOV.RO

Contact

[https://data.gov.ro/
online@gov.ro](https://data.gov.ro/online@gov.ro)